

ROZSUDEK SOUDU (druhého senátu)

31. ledna 2007*

Ve věci T-362/04,

Leonid Minin, s bydlištěm v Tel-Avivu (Izrael), zastoupený T. Ballarinem a C. Boviem, advokáty,

žalobce,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené E. Montaguti, L. Visaggiem a C. Brownem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Radou Evropské unie, původně zastoupenou S. Marquardtem a F. Ruggeri Laderchim, poté S. Marquardtem a A. Vitrem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: italština.

a

Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, původně zastoupeným R. Caudwell, poté E. Jenkinson, jako zmocněnkyněmi,

vedlejšími účastníky řízení,

jejímž hlavním předmětem byl původně návrh na zrušení nařízení Komise (ES) č. 1149/2004 ze dne 22. června 2004, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 872/2004 o dalších omezujících opatřeních týkajících se Libérie (Úř. věst. L 222, s. 17), a poté návrh na částečné zrušení nařízení Komise (ES) č. 874/2005 ze dne 9. června 2005, kterým se mění nařízení č. 872/2004 (Úř. věst. L 146, s. 5),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (druhý senát),

ve složení J. Pirrung, předseda, N. J. Forwood a S. Papasavvas, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. září 2006,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

- 1 Podle čl. 24 odst. 1 Charty Spojených národů, podepsané v San Francisku (Spojené státy) dne 26. června 1945, členové Organizace spojených národů (OSN) „svěřují Radě bezpečnosti základní odpovědnost za zachování mezinárodního míru a bezpečnosti a je mezi nimi shoda o tom, že Rada bezpečnosti, vykonávajíc své povinnosti v rámci této odpovědnosti, jedná jejich jménem“.

- 2 Podle článku 25 Charty Spojených národů „[m]ezi členy [OSN] je shoda o tom, že přijmou a splní rozhodnutí Rady bezpečnosti podle této charty“.

- 3 Podle článku 41 Charty Spojených národů:

„Aby Rada bezpečnosti svým usnesením dodala účinnosti, může rozhodnouti, jakých opatření, vyjma užití ozbrojené síly, má být použito, a může vyzvat členy Spojených národů, aby taková opatření provedli. Mohou mezi nimi být i úplné nebo částečné přerušování hospodářských styků, spojů železničních, námořních, leteckých, poštovních, telegrafních, radiových nebo jiných a přerušování styků diplomatických.“

- 4 Rozhodnutí Rady bezpečnosti pro zachování mezinárodního míru a bezpečnosti provádějí podle čl. 48 odst. 2 Charty Spojených národů „členové Spojených národů přímo i svou akcí v příslušných mezinárodních orgánech, jejichž jsou členy“.

- 5 Podle článku 103 Charty Spojených národů, „[j]estliže by došlo ke střetu mezi závazky členů Spojených národů podle této charty a jejich závazky podle kteréhokoli jiného mezinárodního ujednání, mají vrch závazky podle této charty“.

- 6 Podle čl. 11 odst. 1 EU:

„Unie vymezuje a provádí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky a jejímiž cíli jsou:

- chránit společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a celistvost Unie v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů;

- posilovat bezpečnost Unie ve všech formách;

- zachovávat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů [...]

7 Podle článku 301 ES:

„Předpokládá-li se ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle ustanovení Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice určitý postup Společenství směřující k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi, přijme Rada nezbytná naléhavá opatření. Rada rozhoduje na návrh Komise kvalifikovanou většinou.“

8 Článek 60 ES stanoví:

„1. Je-li činnost Společenství v případech uvedených v článku 301 považována za nezbytnou, Rada může postupem podle článku 301 vůči dotyčným třetím zemím přijmout nezbytná okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb.

2. Dokud Rada nepřijme opatření podle odstavce 1, může členský stát, aniž je dotčen článek 297, z vážných politických důvodů a v případě naléhavosti vůči třetí zemi přijmout jednostranná opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb. Komise a ostatní členské státy budou o takových opatřeních informovány nejpozději do dne jejich vstupu v platnost.

[...]“

- 9 Konečně článek 295 ES stanoví, že „[t]ato smlouva se nijak nedotýká úpravy vlastnictví, uplatňované v členských státech“.

Skutečnosti předcházející sporu

- 10 Vzhledem k závažnému ohrožení míru v Libérii a s ohledem na úlohu, kterou v této souvislosti sehrál bývalý prezident této země Charles Taylor, přijala Rada bezpečnosti Organizace spojených národů (dále jen „Rada bezpečnosti“) od roku 1992 řadu rezolucí týkajících se této země na základě kapitoly VII Charty Organizace spojených národů.
- 11 První z těchto rezolucí je rezoluce 788 (1992), přijatá dne 19. listopadu 1992, jejíž odstavec 8 stanoví, že „za účelem nastolení míru a dosažení stability uplatní všechny státy s okamžitou platností všeobecné a úplné embargo na veškeré dodávky zbraní a vojenského materiálu do Libérie, dokud Rada [bezpečnosti] nerozhodne jinak“.
(neoficiální překlad)
- 12 Dne 7. března 2001 přijala Rada bezpečnosti s konstatováním, že konflikt v Libérii byl urovnán, rezolucí 1343 (2001), jíž rozhodla o zrušení zákazů uložených odstavcem 8 rezoluce 788 (1992). Rada bezpečnosti však rovněž konstatovala, že liberijská vláda aktivně podporuje ozbrojené povstalecké skupiny v sousedních zemích, a přijala tudíž vůči Libérii novou řadu sankcí. Podle odstavců 5 až 7 této rezoluce musejí všechny členské státy zejména přijmout opatření nezbytná pro zabránění prodeji nebo dodávce zbraní a souvisejícího materiálu do Libérie, přímému či nepřímému dovozu všech surových diamantů z Libérie a vstupu na své území nebo průjezdu přes své území některým osobám, které jsou spojeny s liberijskou vládou, nebo které tuto vládu podporují.

- 13 Odstavec 19 rezoluce 1343 (2001) upravuje vytvoření expertní skupiny pověřené zejména vyšetřováním, zda jsou dodržována, či porušována opatření uložená uvedenou rezolucí, a podáním zprávy o tomto vyšetřování Radě bezpečnosti. Tato zpráva, vydaná pod číslem S/2001/1015, byla zaslána předsedovi Rady bezpečnosti dne 26. října 2001.
- 14 Dne 22. prosince 2003 přijala Rada bezpečnosti rezoluci 1521 (2003). S konstatováním, že změny, ke kterým došlo v Libérii, především odchod bývalého prezidenta Charlese Taylora a vytvoření přechodné liberijské vlády, jakož i pokrok v mírovém procesu v Sierra Leone, vyžadují revizi jejího postupu podle kapitoly VII Charty Organizace spojených národů, rozhodla Rada bezpečnosti o zrušení zákazů uložených zejména v odstavcích 5 až 7 své rezoluce 1343 (2001). Tato opatření však byla nahrazena revidovanými opatřeními. Podle odstavců 2, 4, 6 a 10 rezoluce 1521 (2003) musejí všechny členské státy zejména přijmout opatření nezbytná pro zabránění prodeji nebo dodávce zbraní a souvisejícího materiálu do Libérie, vstupu na své území nebo průjezdu přes své území jednotlivcům označeným výborem pro sankce uvedeným níže v bodě 15, přímému či nepřímému dovozu všech surových diamantů pocházejících z Libérie na své území a dovozu veškeré kulatiny a užitkového dřeva pocházejícího z Libérie na své území.
- 15 V odstavci 21 rezoluce 1521 (2003) Rada bezpečnosti rozhodla v souladu s článkem 28 svého prozatímního jednacího řádu o zřízení výboru Rady bezpečnosti složeného ze všech jejích členů (dále jen „výbor pro sankce“), pověřeného zejména vytvořením a aktualizováním seznamu osob, které podle odstavce 4 této rezoluce představují hrozbu pro mírový proces v Libérii nebo jsou angažovány v činnostech, jejichž cílem je podřívání míru a stability v Libérii a subregionu, včetně vysokých představitelů vlády bývalého prezidenta Charlese Taylora a jejich manželek nebo manželů, jakož i členů bývalých ozbrojených sil Libérie, kteří zůstávají ve spojení s bývalým prezidentem Charlesem Taylorem, osob jednajících v rozporu se zákazy týkajícími se obchodu se zbraněmi, jakož i všech ostatních osob, které poskytují finanční nebo vojenskou podporu ozbrojeným povstaleckým skupinám v Libérii nebo v zemích této oblasti.

- 16 Rada, domnívající se, že k provedení této rezoluce je nezbytná činnost Společenství, přijala dne 10. února 2004 společný postoj 2004/137/SZBP o omezujících opatřeních vůči Libérii a o zrušení společného postoje 2001/357/SZBP (Úř. věst. L 40, s. 35). Článek 2 tohoto společného postoje stanoví, že za podmínek stanovených v rezoluci Rady bezpečnosti 1521 (2003) přijmou členské státy potřebná opatření k zabránění vstupu na své území nebo průjezdu přes své území všem osobám označeným výborem pro sankce.
- 17 Dne 10. února 2004 přijala Rada na základě článků 60 ES a 301 ES nařízení (ES) č. 234/2004 o některých omezujících opatřeních vůči Libérii a o zrušení nařízení (ES) č. 1030/2003 (Úř. věst. L 40, s. 1; Zvl. vyd. 18/03, s. 31).
- 18 Dne 12. března 2004 přijala Rada bezpečnosti rezoluci 1532 (2004), na jejímž základě měly být zejména zmrazeny finanční prostředky Charlese Taylora a některých jeho rodinných příslušníků, jakož i jeho spojenců a společníků. Podle odstavce 1 této rezoluce Rada bezpečnosti „[r]ozhodla, že aby bylo bývalému prezidentovi Libérie Charlesi Taylorovi, jeho blízkým rodinným příslušníkům, především Jewell Howard Taylorové a Charlesi Taylorovi ml., vysokým představitelům bývalého Taylorova režimu nebo jeho spojencům či společníkům, označeným [výborem pro sankce], zabráněno ve využívání zpronevěřených finančních prostředků a majetku k maření procesu nastolování míru a stability v Libérii a v subregionu, musejí všechny státy s okamžitou platností zmrazit finanční prostředky, další finanční aktiva a hospodářské zdroje, které se k datu přijetí této rezoluce nebo později nacházejí na jejich území a jež jsou vlastněny nebo přímo či nepřímo ovládaný uvedeními osobami nebo jinými osobami označenými [výborem pro sankce], včetně finančních prostředků, dalších finančních aktiv a hospodářských zdrojů držených entitami vlastněnými nebo přímo či nepřímo ovládanými kteroukoli z těchto osob, nebo kterýmikoli osobami jednajícími v jejich zastoupení nebo na jejich příkaz, označenými [výborem pro sankce], a zajistit, aby jejich státní příslušníci nebo kterékoliv osoby na jejich území tyto prostředky ani další finanční prostředky, další finanční aktiva a hospodářské zdroje přímo či nepřímo neposkytovali těmto osobám ani neumožnili jejich využití ve prospěch těchto osob“. (*neoficiální překlad*)

- 19 Odstavec 2 rezoluce 1532 (2004) stanoví některé výjimky pro opatření uvedená v odstavci 1, zejména pokud jde o finanční prostředky, další finanční aktiva a hospodářské zdroje nezbytné ke krytí základních nebo mimořádných výdajů dotyčných osob. Státy mohou tyto výjimky udělit s výhradou, že výbor pro sankce proti nim podle okolností daného případu neměl námitky nebo je schválil.
- 20 V odstavci 4 rezoluce 1532 (2004) pověřila Rada bezpečnosti výbor pro sankce, aby označil osoby a entity uvedené v odstavci 1 a rozeslal jejich seznam všem státům a tento seznam vedl a pravidelně jej aktualizoval a přezkoumával jednou za šest měsíců.
- 21 V odstavci 5 rezoluce 1532 (2004) rozhodla Rada bezpečnosti o přezkumu opatření uložených v odstavci 1 alespoň jednou ročně, přičemž k prvnímu přezkumu mělo dojít nejpozději dne 22. prosince 2004, a o přijetí dalších nezbytných opatření k poslední uvedenému datu.
- 22 Rada, domnívající se, že k provedení této rezoluce je nezbytná činnost Společenství, přijala dne 29. dubna 2004 společný postoj 2004/487/SZBP o dalších omezujících opatřeních vůči Libérii (Úř. věst. L 162, s. 116). Tento společný postoj stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů vlastněných přímo či nepřímo osobami a entitami uvedenými v odstavci 1 rezoluce 1532 (2004), a to za stejných podmínek, jaké byly uvedeny v této rezoluci.
- 23 Dne 29. dubna 2004 přijala Rada na základě článků 60 ES a 301 ES nařízení (ES) č. 872/2004 o dalších omezujících opatřeních vůči Libérii (Úř. věst. L 162, s. 32; Zvl. vyd. 18/03, s. 148).

- 24 Podle bodu 4 odůvodnění tohoto nařízení se zmrazení finančních prostředků Charlese Taylora a jeho společníků ukázalo jako nezbytné „[v]zhledem k negativnímu dopadu převodu zpronevěřených finančních prostředků a aktiv a využívání těchto zpronevěřených prostředků Charlesem Taylorem a jeho společníky k porušování míru a stability v Libérii a v regionu“.
- 25 Podle bodu 6 odůvodnění tohoto nařízení „tato opatření spadají do oblasti působnosti Smlouvy“, a tudíž „je k jejich provedení, zejména z důvodu zamezení narušení hospodářské soutěže v celém Společenství, potřebný akt Společenství“.
- 26 Článek 1 nařízení č. 872/2004 definuje, co se rozumí výrazy „finanční prostředky“, „zmrazení finančních prostředků“, „hospodářské zdroje“ a „zmrazení hospodářských zdrojů“.
- 27 Podle článku 2 nařízení č. 872/2004:

„1. Zmrazují se veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje vlastněné nebo ovládané, ať přímo, či nepřímo, bývalým liberijským prezidentem Charlesem Taylorem, Jewell Howard Taylorovou a Charlesem Taylorem ml., jakož i těmito osobami a subjekty [entitami], určenými výborem pro sankce a uvedenými v příloze I:

a) další blízcí rodinní příslušníci bývalého liberijského prezidenta Charlese Taylora;

- b) vysocí vládní úředníci Taylorova režimu a další blízcí spojenci a společníci;

- c) právnické osoby a subjekty [entity] vlastněné nebo ovládané, přímo či nepřímo, výše uvedenými osobami;

- d) všechny fyzické a právnické osoby jednající v zastoupení nebo na příkaz výše uvedených osob.

2. Žádné finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nesmějí být, přímo či nepřímo, poskytnuty fyzické nebo právnické osobě anebo subjektům [entitám] uvedeným v příloze I, nebo v jejich prospěch.

3. Zakazuje se jakákoli vědomá nebo úmyslná účast na činnostech, jejichž přímým nebo nepřímým účelem nebo důsledkem je obcházení opatření uvedených v odstavcích 1 a 2.“

²⁸ Příloha nařízení č. 872/2004 obsahuje seznam fyzických a právnických osob, skupin či entit podle článku 2. Jméno žalobce není v jejím původním znění uvedeno.

²⁹ Podle čl. 11 písm. a) nařízení č. 872/2004 je Komise oprávněna měnit přílohu I uvedeného nařízení na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti nebo výboru pro sankce.

30 Podle článku 3 nařízení č. 872/2004:

„1. Odchylně od článku 2 mohou příslušné orgány členských států uvedené v příloze II povolit uvolnění určitých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů anebo zpřístupnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů [...], poté, co zjistily, že dotyčné finanční prostředky nebo hospodářské zdroje jsou

- a) nezbytné k úhradě základních výdajů, zejména plateb za potraviny, za nájemné nebo splácení hypoték, za léky a lékařskou péči, daně, pojistné a poplatky za veřejné služby;
- b) určené výlučně k úhradě přiměřených honorářů za odborné výkony a úhradě výdajů spojených s poskytnutím právních služeb;
- c) určené výlučně k úhradě poplatků nebo nákladů na držbu nebo správu zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů

za předpokladu, že dotyčný příslušný orgán oznámil výboru pro sankce záměr povolit přístup k těmto finančním prostředkům nebo hospodářským zdrojům a do dvou pracovních dnů od tohoto oznámení neobdržel zápornou odpověď výboru pro sankce.

2. Odchylně od článku 2 mohou příslušné orgány členského státu uvedené v příloze II povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů anebo poskytnout některé zmrazené finanční prostředky

nebo hospodářské zdroje, pokud příslušný orgán rozhodl, že tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje jsou nezbytné k úhradě mimořádných výdajů a pokud příslušný orgán oznámil toto rozhodnutí výboru pro sankce a tento výbor toto rozhodnutí schválil.“

31 Dne 15. června 2004 přijal výbor pro sankce prováděcí směrnice k odstavcům 1 a 4 rezoluce 1532 (2004) (dále jen „směrnice výboru pro sankce“).

32 Bod 2 uvedených směrnic, nazvaný „Aktualizace a vedení seznamu osob, jimž jsou zmrazeny finanční prostředky“, v písm. b) stanoví, že výbor pro sankce pečlivě přezkoumá žádosti o aktualizaci tohoto seznamu, které mu předloží členské státy, a v písm. d), že výbor pro sankce tento seznam zreviduje jednou za šest měsíců a vezme v úvahu zejména jakoukoli předloženou žádost na vyškrtnutí jména jednotlivců nebo entit (viz následující bod).

33 Bod 4 směrnic výboru pro sankce, nazvaný „Vyškrtnutí ze seznamu“, stanoví:

„a) Aniž by byly dotčeny platné postupy, žadatel (osoba (osoby), skupiny, podniky nebo entity uvedené na seznamu vypracovaném [výborem pro sankce]) může předložit vládě země, v níž má bydliště nebo jejímž je státním příslušníkem, žádost o přezkoumání svého případu. Žadatel přitom musí svoji žádost o vyškrtnutí ze seznamu odůvodnit, poskytnout relevantní informace a požádat o podporu této žádosti.

b) Vláda, jíž je žádost adresována („požádaná vláda“) musí přezkoumat veškeré relevantní informace a poté se obrátit na vládu (vlády), která(é) navrhla(y)

zapsání do seznamu [oznamující vláda(y)], aby požádala o doplňující informace a zkonzultovala žádost o vyškrtnutí ze seznamu.

- c) Vláda(y), která(é) původně požádala(y) o zápis, může (mohou) rovněž požádat o doplňující informace zemi, v níž má žadatel bydliště nebo jejímž je státním příslušníkem. Požádaná vláda a oznamující vláda(y) se mohou během těchto dvoustranných konzultací podle potřeby poradit s předsedou [výboru pro sankce].

- d) Jestliže chce požádaná vláda po přezkoumání doplňujících informací žádosti o vyškrtnutí ze seznamu vyhovět, musí se snažit přesvědčit oznamující vládu(y), aby předložila(y), společně nebo samostatně, [výboru pro sankce] žádost o vyškrtnutí. Požádaná vláda může předložit [výboru pro sankce] žádost o vyškrtnutí v rámci schvalovacího postupu uskutečněného mlčky popsaného v pododstavcích b) a c) výše uvedeného odstavce 3, aniž by byla doprovázena žádostí oznamující vlády.

- e) Předseda předběžně odpoví na každou žádost o vyškrtnutí ze seznamu, která není přezkoumána v obvyklé lhůtě dvou dnů nebo během prodloužené lhůty.“

³⁴ Dne 14. června 2004 rozhodl výbor pro sankce o změně seznamu osob a entit, na něž se uplatní opatření uvedená v odstavci 1 rezoluce Rady bezpečnosti 1532 (2004). V tomto pozměněném seznamu se objevuje jméno žalobce, který je v něm označen jako vlastník podniku Exotic Tropical Timber Enterprises a jako jeden z hlavních poskytovatelů finanční podpory bývalému prezidentu Charlesi Taylorovi.

- 35 Nařízením Komise (ES) č. 1149/2004 ze dne 22. června 2004, kterým se mění nařízení č. 872/2004 (Úř. věst. L 222, s. 17), byla příloha I nařízení č. 872/2004 nahrazena přílohou nařízení č. 1149/2004. Tato nová příloha I obsahuje ve svém bodě 13 jméno žalobce, identifikované takto:

„Leonid Minin [také znám jako (a) Blavstein, (b) Blyvvshtein, (c) Blyafshtein, (d) Bluvshstein, (e) Blyufshstein, (f) Vladimir Abramovich Kerler, (g) Vladimir Abramovich Popiloveski, (h) Vladimir Abramovich Popela, (i) Vladimir Abramovich Popelo, (j) Wulf Breslan, (k) Igor Osols]. Datum narození: (a) 14. prosince 1947, (b) 18. října 1946, (c) neznámo. Státní příslušnost: Ukrajinec. Německé pasy (jméno: Minin): (a) 5280007248D, (b) 18106739D. Izraelské pasy: (a) 6019832 (6/11/94–5/11/99), (b) 9001689 (23/1/97–22/1/02), (c) 90109052 (26/11/97). Ruský pas: KI0861177; Bolivijský pas: 65118; Řecký pas: bez údajů. Majitel Exotic Tropical Timber Enterprises.“

- 36 Dne 21. prosince 2004 přijala Rada bezpečnosti rezoluci 1579 (2004). Poté, co zejména přezkoumala opatření stanovená v odstavci 1 rezoluce 1532 (2004) a měla za to, že situace v Libérii nadále představuje hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost v regionu, Rada bezpečnosti poznamenala, že tato opatření zůstanou v platnosti, aby bývalému prezidentovi Charlesi Taylorovi, jeho nejbližším rodinným příslušníkům, vysokým představitelům bývalého Taylorova režimu nebo jeho spojencům či společníkům bylo zabráněno ve využívání zpronevěřených finančních prostředků a majetku k maření procesu nastolování míru a stability v Libérii a v subregionu, a opětovně potvrdila svůj záměr revidovat tato opatření alespoň jednou ročně.

- 37 Výbor pro sankce se dne 2. května 2005 rozhodl zahrnout další osobní údaje do seznamu osob, skupin a entit uvedených v odstavci 1 rezoluce Rady bezpečnosti 1532 (2004).

- 38 Nařízením Komise (ES) č. 874/2005 ze dne 9. června 2005, kterým se mění nařízení č. 872/2004 (Úř. věst. L 146, s. 5, dále jen „napadené nařízení“), byla příloha I nařízení č. 872/2004 nahrazena přílohou napadeného nařízení. Tato nová příloha obsahuje ve svém bodě 14 jméno žalobce, identifikované takto:

„Leonid Yukhimovich Minin (také znám jako a) Blavstein; b) Blyuvshstein; c) Blyafshstein; d) Bluvshstein; e) Blyufshstein; f) Vladamir Abramovich Keller; g) Vladimir Abramovich Kerler; h) Vladimir Abramovich Popilo-Veski; i) Vladimir Abramovich Popiloveski; j) Vladimir Abramovich Popela; k) Vladimir Abramovich Popelo; l) Wulf Breslan; m) Igor Osols). Datum narození: a) 14. 12. 1947; b) 18. 10. 1946. Místo narození: Oděsa, SSSR (dnes Ukrajina). Státní příslušnost: Izrael. Padělané německé cestovní pasy (jméno: Minin): a) 5280007248D, b) 18106739D; izraelské cestovní pasy: a) 6019832 (platný od 6. 11. 1994 do 5. 11. 1999), b) 9001689 (platný od 23. 1. 1997 do 22. 1. 2002), c) 90109052 (vydaný dne 26. 11. 1997); ruský cestovní pas: KI0861177; bolivijský cestovní pas: 65118; řecký cestovní pas: chybí údaje. Další informace: majitel společností na těžbu tropického dřeva.“

- 39 Dne 20. prosince 2005 přijala Rada bezpečnosti rezoluci 1647 (2005). Poté, co zejména přezkoumala opatření stanovená v odstavci 1 rezoluce 1532 (2004) a měla za to, že situace v Libérii nadále představuje hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost v regionu, Rada bezpečnosti poznamenala, že tato opatření zůstanou v platnosti, a opětovně potvrdila svůj záměr revidovat tato opatření alespoň jednou ročně.

Řízení

- 40 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 3. září 2004, zapsaným pod číslem T-362/04, podal Leonid Minin projednávanou žalobu na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

- 41 Usneseními předsedy druhého senátu Soudu ze dne 8. prosince 2004 a ze dne 21. února 2005 bylo povoleno vedlejší účastenství Rady a Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku na podporu návrhových žádání Komise. Rada předložila svůj spis vedlejšího účastníka ve stanovené lhůtě. Dopisem došlým kanceláři Soudu dne 19. dubna 2005 informovalo Spojené království Soud o tom, že nepředloží spis vedlejšího účastníka s tím, že si však vyhrazuje právo účastnit se případného jednání.
- 42 Na základě zprávy soudce zpravodaje se Soud (druhý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu Soudu položil účastníkům řízení písemné otázky a vyzval je, aby na ně pro účely jednání písemně odpověděli. Žalobce a žalovaná této žádosti vyhověli.
- 43 Řeči účastníků řízení, s výjimkou Spojeného království, které se omluvilo, a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 13. září 2006.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 44 Ve své žalobě žalobce navrhuje, aby Soud:

— zrušil bod 13 přílohy nařízení č. 1149/2004;

— zrušil uvedené nařízení jako celek;

- určil, že nařízení č. 872/2004 a č. 1149/2004 se na základě článku 241 ES nepoužijí.

45 Komise ve své žalobní odpovědi navrhuje, aby Soud:

- zamítl žalobu jako zčásti nepřipustnou a zčásti neopodstatněnou;
- zamítl nové žalobní důvody dovolávané v replice jako nepřipustné nebo neopodstatněné;
- uložil žalobci náhradu nákladů řízení.

46 Rada ve svém spisu vedlejšího účastníka navrhuje, aby Soud žalobu zamítl.

47 Žalobce ve své písemné odpovědi na otázky položené Soudem uvádí, že s ohledem na přijetí nařízení č. 874/2005 hodlá změnit svá původní návrhová žádání. Navrhuje nyní, aby Soud:

- zrušil bod 14 přílohy napadeného nařízení;

- zrušil nařízení č. 872/2004, ve znění napadeného nařízení, v rozsahu, v němž ve svém článku 2 stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů žalobce.

48 Žalobce na jednání jednak upustil od druhého bodu svých takto změněných návrhových žádání, a jednak navrhl, aby žalované byla uložena náhrada nákladů řízení, což bylo zaznamenáno v protokolu o jednání.

K přípustnosti a předmětu žaloby

49 První bod původních návrhových žádání žalobce, formulovaný způsobem uvedeným výše v bodě 44, směřoval ke zrušení bodu 13 přílohy nařízení č. 1149/2004, která nahradila přílohu I nařízení č. 872/2004.

50 Jelikož takto nahrazená příloha I nařízení č. 872/2004 byla sama v průběhu řízení nahrazena přílohou napadeného nařízení, byli účastníci řízení vyzváni, aby se písemně vyjádřili k důsledkům, které je třeba z této nové skutečnosti vyvodit pro pokračování probíhajícího řízení.

51 Žalobce tudíž přeformuloval svá návrhová žádání způsobem uvedeným výše v bodě 47. S ohledem na okolnosti projednávaného případu neměla Komise zásadní námitky proti tomuto přeformulování. To je v zásadě skutečně v souladu s judikaturou Soudu, která stanoví, že pokud opatření zmrazení finančních prostředků jednotlivce je v průběhu řízení nahrazeno opatřením se stejným předmětem, musí být toto nové opatření považováno za novou skutečnost, která umožňuje žalobci upravit svá návrhová žádání, žalobní důvody a argumenty tak, aby

se vztahovaly na pozdější opatření (viz rozsudky Soudu ze dne 21. září 2005, Yusuf a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, T-306/01, Sb. rozh. s. II-3533, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku, dále jen „rozsudek Yusuf“, body 71 až 74, a Kadi v. Rada a Komise, T-315/01, Sb. rozh. s. II-3649, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku, dále jen „rozsudek Kadi“, body 52 až 55, a uvedená judikatura).

52 Vzhledem k tomu, že žalobce upustil na jednání od druhého bodu svých takto přeformulovaných návrhových žádání, je mimoto třeba konstatovat, že jediným předmětem žaloby je nyní návrh na zrušení bodu 14 přílohy napadeného nařízení, který ponechává jméno žalobce na seznamu osob, jejichž finanční prostředky mají být zmrazeny v souladu s nařízením č. 872/2004.

53 V tomto ohledu je namístež poukázat na to, že napadené nařízení je skutečně nařízením ve smyslu článku 249 ES (viz v tomto smyslu obdobně rozsudek Yusuf, body 184 až 188), a nikoli souborem individuálních rozhodnutí, jak mylně tvrdí žalobce. Bod 14 přílohy uvedeného nařízení má rovněž tuto povahu nařízení, a není tudíž na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, individuálním rozhodnutím určeným žalobci. To však nemění nic na tom, že žalobce je tímto aktem bezprostředně a osobně dotčen, neboť je jmenovitě uveden ve zmíněném bodě 14 jeho přílohy (viz v tomto smyslu obdobně rozsudek Yusuf, bod 186, a rozsudek ze dne 12. července 2006, Ayadi v. Rada, T-253/02, Sb. rozh. s. II-2139, v současnosti probíhá řízení o kasačním opravném prostředku, dále jen „rozsudek Ayadi“, bod 81). V tomto rozsahu je návrh žalobce na neplatnost přípustný.

K věci samé

1. Skutková tvrzení účastníků řízení

54 Žalobce prohlašuje, že se jmenuje Leonid Minin a je izraelským státním občanem s bydlištěm v Tel-Avivu (Izrael), přestože v době rozhodné z hlediska skutečností,

kteře vedly k projednáváné žalobě, bydlel v Itálii. Žalobce dodává, že veškeré jeho finanční prostředky a hospodářské zdroje ve Společenství byly zmrazeny v důsledku přijetí nařízení č. 1149/2004, takže již není ani schopen pečovat o svého syna, ani pokračovat ve své činnosti jednatele společnosti zabývající se dovozem a vývozem dřeva. Žalobce mimoto zdůrazňuje, že stíhání z důvodu obchodu se zbraněmi, které proti němu bylo vedeno v Itálii, bylo zastaveno.

- 55 Komise a Rada však v tomto ohledu odkazují na zprávu expertní skupiny uvedené v odstavci 19 rezoluce 1343 (2001) (viz bod 13 výše), která byla vypracována dne 26. října 2001. Podle těchto orgánů vyplývá zejména z odstavců 15 až 17 a 207 a násl. této zprávy, že při jeho zadržení italskými orgány dne 5. srpna 2000 byla u žalobce nalezena řada dokumentů, z nichž bylo patrné jeho zapojení do obchodu se zbraněmi určenými pro Libérii. Žalobce, který byl vyslýchán expertní skupinou, přiznal svou úlohu v řadě transakcí v rámci tohoto obchodu. Důvody zastavení trestního stíhání žalobce v Itálii krom toho spočívaly v místní nepřislušnosti italských soudů pro rozhodnutí v trestním stíhání zahájeném proti žalobci v tomto členském státě.

2. Právní otázky

- 56 Žalobce se na podporu svých návrhových žádání dovolává dvou žalobních důvodů, přičemž první žalobní důvod vychází z nedostatku pravomoci Společenství pro přijetí nařízení č. 872/2004, nařízení č. 1149/2004 a napadeného nařízení (dále jen společně „napadená nařízení“) a druhý žalobní důvod vychází z porušení jeho základních práv.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku pravomoci Společenství pro přijetí napadených nařízení

57 Tento žalobní důvod se dále dělí na dvě části, přičemž druhá část byla rozvinuta ve stadiu repliky.

K první části

— Argumenty účastníků řízení

58 První částí žalobního důvodu žalobce zaprvé uplatňuje, že rezoluce Rady bezpečnosti se týkají výlučně států, jimž jsou určeny, a že se nemají vztahovat přímo na jednotlivce, na rozdíl od nařízení Společenství, které mají v členských státech bezprostřední účinky *erga omnes*. Napadená nařízení tedy dodala „přidanou hodnotu“ sankcím stanoveným rezolucemi Rady bezpečnosti, jejichž ustanovení přijala, a sice bezprostřední účinek na území Unie, což není z normativního hlediska odůvodněné. Společenství totiž přísluší pouze pravomoci, které mu byly svěřeny. Konkrétně z článku 295 ES vyplývá, že Společenství nemá vlastní pravomoci, pokud jde o úpravu vlastnictví. Nemá tudíž pravomoc přijímat akty, jimiž jsou jednotlivci zbaveni svého vlastnictví. Tato úloha přísluší členským státům, které mají podle žalobce jakožto jedině pravomoc propůjčit bezprostřední a závazný účinek individuálním hospodářským sankcím přijatým Radou bezpečnosti.

59 Žalobce zadruhé uplatňuje, že adresáty opatření stanovených v člancích 60 ES a 301 ES jsou třetí země. Tyto články tudíž nepředstavují odpovídající právní základ pro přijetí sankčních nebo preventivních opatření, která se vztahují na jednotlivce

a mají vůči nim bezprostřední účinek. Taková opatření nespádají do pravomoci Společenství, na rozdíl jednak od omezujících opatření hospodářské povahy přijatých vůči Libérii nařízením č. 234/2004, a jednak od opatření obchodního embarga vůči Iráku, jež byla přezkoumávána Soudem v rozsudku ze dne 28. dubna 1998, Dorsch Consult v. Rada a Komise (T-184/95, Recueil, s. II-667).

- 60 Svévolná povaha režimu zavedeného napadenými nařízeními vyplývá podle žalobce ze srovnání tohoto režimu a režimu zavedeného nařízením Rady (ES) č. 1294/1999 ze dne 15. června 1999 o zmrazení peněžních prostředků a zákazu investic ve vztahu ke Svazové republice Jugoslávie (dále jen „SRJ“) a o zrušení nařízení (ES) č. 1295/98 a nařízení (ES) č. 1607/98 (Úř. věst. L 153, s. 63). Žalobce poukazuje na to, že na osoby, na něž se vztahuje posledně uvedené nařízení, je podle jeho článku 2 nahlíženo tak, že „skutečně nebo domněle jednají na účet nebo jménem“ dotyčných vlád. Dodává, že nařízení č. 1294/1999 obsahovalo normy určené členskými státy a že přeformulovalo opatření zmrazení finančních prostředků, která již byla členskými státy uplatňována na vnitrostátní úrovni.
- 61 Žalobce na jednání rozvinul variantu této druhé části své argumentace, když uplatňoval, že jelikož Charles Taylor byl v Libérii zbaven moci již před přijetím napadených nařízení, nemohla se tato nařízení již opírat pouze o články 60 ES a 301 ES, ale měla být založena i na dodatečném právním základě článku 308 ES. V tomto smyslu se dovolával bodů 125 a násl. rozsudku Yusuf.
- 62 Žalobce zatřetí uplatňuje, že zmrazení jeho aktiv nemá žádnou souvislost s cílem „zamezit narušení hospodářské soutěže“ uvedeným v bodě 6 odůvodnění nařízení č. 872/2004, neboť neexistuje žádná dohoda mezi podniky. Žalobce dále nechápe, jakým způsobem mohou protiprávně získané prostředky, které jsou však ve vztahu k hospodářství Unie pouze nepatrné, narušit režim volného pohybu kapitálu.

- 63 Komise a Rada zpochybňují opodstatněnost veškerých argumentů uvedených žalobcem během písemné části řízení. Stejně či obdobné argumenty byly ostatně zamítnuty Soudem v rozsudcích Yusuf, Kadi a Ayadi.
- 64 Pokud jde o argumentaci rozvinutou žalobcem na jednání na základě bodů 125 a násl. rozsudku Yusuf (viz bod 61 výše), Komise se domnívá, že představuje nový žalobní důvod, jehož předložení v průběhu řízení je zakázáno čl. 48 odst. 2 jednacího řádu, neboť se nezakládá na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení.

— Závěry Soudu

- 65 Žalobce v podstatě tvrdí, že jedině členské státy mají pravomoc přijetím opatření s bezprostředním a závazným účinkem vůči jednotlivcům provést hospodářské sankce, které na ně uvalila Rada bezpečnosti.
- 66 Tuto argumentaci je třeba bez dalšího zamítnout v zásadě z týchž důvodů, jaké byly uvedeny v rozsudcích Yusuf (body 107 až 171), Kadi (body 87 až 135) a Ayadi (body 87 až 92) (viz, pokud jde o možnost soudu Společenství odůvodnit rozsudek odkazem na předchozí rozsudek, jímž bylo v podstatě rozhodnuto o stejných otázkách, rozsudek Soudního dvora ze dne 25. října 2005, Crailsheimer Volksbank, C-229/04, Sb. rozh. s. I-9273, body 47 až 49, a rozsudek Ayadi, bod 90; viz rovněž v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 5. června 2002, Aalborg Portland v. Komise, C-204/00 P, Recueil, s. I-123, bod 29, a obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 1999, Alexopoulou v. Komise, C-155/98 P, Recueil, s. I-4069, body 13 a 15).

- 67 Soud totiž jednak v rozsudcích Yusuf, Kadi a Ayadi rozhodl, že v celém rozsahu, v němž Společenství na základě Smlouvy o ES převzalo pravomoci předtím vykonávané členskými státy v oblasti uplatňování Charty Spojených národů, jsou ustanovení této charty závazná pro Společenství (rozsudek Yusuf, bod 253) a že Společenství je na základě samotné Smlouvy, kterou bylo založeno, povinno přijmout při výkonu svých pravomocí veškerá opatření nezbytná k tomu, aby umožnilo svým členským státům splnit povinnosti, které pro ně z uvedené charty vyplývají (rozsudek Yusuf, bod 254).
- 68 Soud mimoto v týchž rozsudcích rozhodl, že Společenství má pravomoc přijímat omezující opatření postihující přímo jednotlivce na základě článků 60 ES a 301 ES, pokud je tak stanoveno ve společném postoji či ve společné akci přijaté na základě ustanovení Smlouvy o EU týkajících se SZBP a směřují-li taková opatření skutečně k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s jednou nebo několika třetími zeměmi (rozsudek Yusuf, body 112 až 116). Naopak omezující opatření, která nemají žádný vztah k území či režimu vládnoucímu v třetí zemi, nemohou být založena pouze na těchto ustanoveních (rozsudek Yusuf, body 125 až 157). Společenství má však pravomoc přijímat taková opatření na základě článků 60 ES, 301 ES a 308 ES (rozsudek Yusuf, body 158 až 170, a rozsudek Ayadi, body 87 až 89).
- 69 V projednávaném případě přitom Rada ve společném postoji 2004/487, přijatém na základě ustanovení hlavy V Smlouvy o EU, konstatovala, že k provedení některých omezujících opatření vůči Charlesi Taylorovi a jeho společníkům v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti 1532 (2004) je nezbytná činnost Společenství, a Společenství tato opatření provedlo přijetím napadených nařízení (viz v tomto smyslu obdobně rozsudek Yusuf, bod 255).
- 70 Vzhledem ke zvláštním okolnostem projednávaného případu je však namíste poukázat na to, že právním základem napadených nařízení jsou pouze články 60 ES a 301 ES. Bez ohledu na to, zda argumentace na základě bodů 125 a násl. rozsudku

Yusuf (viz bod 61 výše), rozvinutá žalobcem v tomto ohledu na jednání, je kvalifikována jako nový důvod, či nikoli, je tedy nezbytné ověřit, zda sankce postihující žalobce jako společníka bývalého prezidenta Libérie Charlese Taylora skutečně směřují k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušování hospodářských vztahů s třetí zemí, což vede k ověření, zda vykazují dostatečnou vazbu k území nebo režimu vládnoucímu v této zemi.

- 71 Soud se domnívá, že tomu tak je s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti, společné postoje SZBP a akty Společenství dotčené v projednávaném řízení, a to i přesto, že Charles Taylor byl již v srpnu 2003 zbaven prezidentského úřadu v Libérii.
- 72 Podle ustáleného názoru Rady bezpečnosti, jež Soudu nepřísluší zpochybňovat, totiž situace v Libérii nadále představuje hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost v regionu, a omezující opatření přijatá vůči Charlesi Taylorovi a jeho společníkům jsou nadále nezbytná pro to, aby těmto osobám bylo zabráněno ve využívání zpronevěřených finančních prostředků a majetku k maření procesu nastolování míru a stability v této zemi a v regionu (viz zejména body 12, 14, 15, 18 a 36 výše, pokud jde o období 2001-2005, a bod 39 výše, pokud jde o období po 20. prosinci 2005).
- 73 Stejně tak je podle bodu 4 odůvodnění nařízení č. 872/2004 nezbytné finanční prostředky Charlese Taylora a jeho společníků zmrazit „[v]zhledem k negativnímu dopadu převodu zpronevěřených finančních prostředků a aktiv a využívání těchto zpronevěřených prostředků Charlesem Taylorem a jeho společníky k porušování míru a stability v Libérii a v regionu“.

- 74 Soud je toho názoru, že pokud se orgán, jemuž mezinárodní společenství svěřilo hlavní úlohu zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, domnívá, že Charles Taylor a jeho společníci jsou nadále s to ohrozit mír v Libérii a v sousedních zemích, vykazují omezující opatření přijatá v tomto ohledu dostatečnou vazbu k území či vládnoucímu režimu této země, aby na ně mohlo být nahlíženo tak, že „směřují k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů s [...] třetí zemí“ ve smyslu článků 60 ES a 301 ES. Společenství má tudíž pravomoc přijímat dotčená opatření na základě těchto ustanovení.
- 75 Další argumenty, jichž se žalobce konkrétněji dovolává v rámci první části prvního žalobního důvodu, nemohou toto posouzení zpochybnit.
- 76 Pokud jde o argument, že napadenými nařízeními byla dotčeným rezolucím Rady bezpečnosti neoprávněně dodána „přidaná hodnota“ z důvodu bezprostředního účinku, který vyvolávají na území Společenství, Komise jej správně zamítla jednak s poukazem na to, že články 60 ES a 301 ES neomezují volbu aktů zajišťujících jejich provedení, a jednak s poukazem na to, že ani rezoluce 1532 (2004) nestanoví zvláštní meze pro formu prováděcích opatření, jež mají členské státy OSN přijmout buď přímo, nebo jako v projednávaném případě prostřednictvím mezinárodních organizací, jejichž jsou členy. Tato rezoluce naopak ke svému provedení vyžaduje přijetí „nezbytných opatření“. Komise a Rada v tomto ohledu správně tvrdí, že přijetí nařízení Společenství je odůvodněno zjevnými důvody jednotnosti a efektivity a umožňuje zabránit tomu, aby finanční prostředky dotčených osob byly převedeny nebo skryty v době, kterou členské státy potřebují k provedení směrnice nebo rozhodnutí do vnitrostátního práva.
- 77 Pokud jde o argument, že Společenství porušilo článek 295 ES, když nařídilo zmrazení finančních prostředků jednotlivců, postačí i za předpokladu, že by opatření dotčená v projednávaném případě zasahovala do režimu vlastnictví (viz v tomto

smyslu rozsudek Yusuf, bod 299), poukázat na to, že bez ohledu na dotčené opatření opravňují i jiná ustanovení Smlouvy Společenství přijmout sankční nebo obranná opatření, která mají dopad na vlastnické právo jednotlivců. Tak je tomu zejména v oblasti hospodářské soutěže (článek 83 ES) a obchodní politiky (článek 133 ES). Totéž platí i o opatřeních, která jsou stejně jako v projednávaném případě přijata na základě článků 60 ES a 301 ES.

- 78 Pokud jde konečně o argument, že zmrazení finančních prostředků nemá žádnou spojitost s cílem „zamezení narušení hospodářské soutěže v celém Společenství“, uvedeným v bodě 6 odůvodnění nařízení č. 872/2004, je pravda, že tvrzení o nebezpečí narušení hospodářské soutěže, kterému mělo podle uvedeného bodu odůvodnění zabránit napadené nařízení, není přesvědčivé (viz v tomto smyslu obdobně rozsudky Yusuf, body 141 až 150, a Kadi, body 105 až 114).
- 79 Nicméně, jak Soud připomněl v bodě 165 rozsudku Ayadi, odůvodnění nařízení je třeba přezkoumávat jako celek. Podle judikatury formální vada, kterou představuje u nařízení to, že jeden z bodů jeho odůvodnění obsahuje nesprávný skutkový údaj, nemůže vést k jeho zrušení, pokud ostatní body odůvodnění poskytují samy o sobě dostačující odůvodnění (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. října 1987, Španělsko v. Rada a Komise, 119/86, Recueil, s. 4121, bod 51, a rozsudek Soudu ze dne 21. ledna 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke a Lech-Stahlwerke v. Komise, T-129/95, T-2/96 a T-97/96, Recueil, s. II-17, bod 160). Tak je tomu v projednávaném případě.
- 80 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z odůvodnění vyžadovaného článkem 253 ES musejí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy Rady, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a soud Společenství mohl vykonávat svůj přezkum. Dodržování požadavku odůvodnění musí být krom toho posuzováno s ohledem nejen na znění aktu, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Pokud se jedná, jako v projednávané věci, o akt s obecnou

působností, odůvodnění se může omezit na uvedení jednak celkové situace, jež vedla k jeho přijetí, a jednak obecných cílů, o jejichž dosažení usiluje (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 10. ledna 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Sb. rozh. s. I-403, body 66 a 67, a uvedená judikatura).

- 81 Právní východiska nařízení č. 872/2004, jakož i body 1 až 5 jeho odůvodnění tyto požadavky v projednávaném případě naprosto splňují, zejména pokud odkazují jednak na články 60 ES a 301 ES, a jednak na rezoluce Rady bezpečnosti 1521 (2003) a 1532 (2004), jakož i na společné postoje 2004/137 a 2004/487.
- 82 Pokud napadené nařízení mimoto ve své příloze jmenovitě uvádí žalobce jako osobu, na niž se má vztahovat individuální opatření zmrazení finančních prostředků, je toto nařízení dostatečně odůvodněno odkazem v jeho bodě 2 odůvodnění na odpovídající uvedení výborem pro sankce.
- 83 Z výše uvedeného vyplývá, že první část prvního žalobního důvodu musí být zamítnuta.

K druhé části

— Argumenty účastníků řízení

- 84 Druhou částí žalobního důvodu, rozvinutou ve stadiu repliky, se žalobce dovolává porušení zásady subsidiarity, která je podle jeho názoru ústředním prvkem projednávaného sporu.

- 85 Přestože se Komise domnívá, že tento žalobní důvod je nepřijatelný, neboť se jedná o nový důvod, jehož se žalobce poprvé dovolává v replice, Komise tvrdí, že žalobce svá tvrzení v každém případě nedoložil.
- 86 Podle Komise převedly články 60 ES a 301 ES jednoznačnou a bezvýhradnou pravomoc na Společenství. Tato pravomoc má výlučnou povahu, takže zásada subsidiarity se v projednávaném případě neuplatní.
- 87 Komise a Rada konečně tvrdí, že i kdyby se zásada subsidiarity v projednávaném případě uplatnila, naprosto druhořadá úloha, která byla ponechána členským státům článkem 60 ES, s sebou nese uznání, že cílů opatření zmrazení finančních prostředků lze účinněji dosáhnout na úrovni Společenství. Tak je tomu zjevně v projednávaném případě.

— Závěry Soudu

- 88 Úvodem je třeba připomenout, že soud Společenství je oprávněn posoudit podle okolností každého případu, zda řádný výkon spravedlnosti odůvodňuje zamítnutí žalobního důvodu po jeho meritorní stránce, aniž by předtím rozhodl o jeho přípustnosti (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 13. září 2006, Sinaga v. Komise, T-217/99, T-321/99 a T-222/01, Sb. rozh. s. II-67, bod 68, a uvedená judikatura).
- 89 V projednávaném případě přitom žalobní důvod vycházející z údajného porušení zásady subsidiarity musí být v každém případě zamítnut jako neopodstatněný v zásadě ze stejných důvodů, jako jsou důvody uvedené v bodech 106 až 110, 112

a 113 rozsudku Ayadi v odpověď na v podstatě totožný žalobní důvod dovolávaný C. Ayadim. Soud se totiž domnívá, že této obecné zásady se nelze dovolávat v oblasti použití článků 60 ES a 301 ES, dokonce ani za předpokladu, že tato oblast nespadá do výlučné pravomoci Společenství. V každém případě, i za předpokladu, že by se zásada subsidiarity použila za takových okolností, jako jsou okolnosti projednávaného případu, je zřejmé, že jednotné provedení rezolucí Rady bezpečnosti, které jsou závazné pro všechny členy OSN bez rozdílu, v členských státech lze lépe uskutečnit na úrovni Společenství než na vnitrostátní úrovni.

- 90 Z výše uvedeného vyplývá, že je namístě zamítnout druhou část prvního žalobního důvodu, a tudíž i tento žalobní důvod v plném rozsahu.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení základních práv

- 91 Tento žalobní důvod se dále dělí na tři části, přičemž třetí část byla rozvinuta ve stadiu repliky.

K první a druhé části

— Argumenty účastníků řízení

- 92 První částí žalobního důvodu se žalobce dovolává porušení vlastnického práva, jež podle něj patří mezi základní práva, která musí Společenství dodržovat (rozsudek

Soudního dvora ze dne 13. prosince 1979, Hauer, 44/79, Recueil, s. 3727), zejména s ohledem na první dodatkový protokol k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP).

- 93 Žalobce uznává, že toto právo může být podle judikatury předmětem omezení, pokud tato omezení sledují obecný zájem Společenství. Poukazuje však na to, že napadená nařízení nezmiňují žádný cíl tohoto druhu. Podle názoru žalobce nelze za takový cíl považovat především cíl zamezit narušení hospodářské soutěže v celém Společenství, který je v projednávaném případě irelevantní (viz bod 61 výše). Pokud jde o cíl směřující k potrestání krádeží, jichž se dopustil „diktátor Taylor a jeho ‚pomahači‘“, ten je posláním států jako adresátů rezolucí Rady bezpečnosti, a nikoli posláním Společenství.
- 94 Žalobce ve své replice tvrdí, že zásady zakotvené Soudním dvorem v rozsudku ze dne 30. července 1996, Bosphorus (C-84/95, Recueil, s. I-3953), jehož se dovolává Komise, se v projednávaném případě neuplatní. Zaprvé, na rozdíl od opatření dotčených ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek, nebyla proporcionalita opatření stanovených napadenými nařízeními zkoumána před jejich přijetím. Zadruhé nemůže být situace Socialistické federativní republiky Jugoslávie (Srbsko a Černá Hora), kde zuřila občanská válka, podle žalobce srovnávána se situací v Libérii, kde probíhal mírový proces. Zatřetí, podle článků 46 a 53 řádu připojeného k Haagské úmluvě o zákonech a obyčejích pozemní války ze dne 18. října 1907 požívají dopravní prostředky, jako je letadlo, jež bylo zabaveno irskými orgány ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Bosphorus, v době války nižší úroveň ochrany než jiné formy soukromého vlastnictví.
- 95 Žalobce dále ve své replice tvrdí, že v projednávaném případě se neuplatní žádná z odchylek od vlastnického práva povolených článkem 1 prvního dodatkového protokolu k EÚLP. Evropský soud pro lidská práva v každém případě rozhodl, že

jednání státu, které vytvořilo takovou faktickou situaci, která vlastníkově absolutně brání v dispozici s jeho majetkem bez jakékoli výhody směřující k náhradě vzniklé škody, je v rozporu s tímto ustanovením (ESLP, rozsudek Papamichalopoulos v. Řecko ze dne 24. června 1993, část A, č. 260-B).

- 96 Druhou částí žalobního důvodu se žalobce dovolává porušení práv obhajoby v rozsahu, v němž Společenství přijalo napadená nařízení, která v zásadě představují soubory individuálních správních rozhodnutí, aniž by provedlo skutečné vyšetřování ohledně zmrazených finančních prostředků a aniž by proběhlo jakékoli kontradiktorní řízení. Žalobce v tomto ohledu uplatňuje, že dodržování práv obhajoby je nutné ve všech správních řízeních (rozsudek Soudu ze dne 10. března 1992, Shell v. Komise, T-11/89, Recueil, s. II-757).
- 97 Komise a Rada zpochybňují opodstatněnost všech argumentů žalobce uvedených během písemné části řízení. Stejně či obdobné argumenty již byly ostatně Soudem zamítnuty v rozsudcích Yusuf, Kadi a Ayadi.

— Závěry Soudu

- 98 Nařízení č. 872/2004, přijaté zejména s ohledem na společný postoj 2004/487, představuje v projednávaném případě provedení, na úrovni Společenství, povinnosti uložené jeho členskými státy, jakožto členům OSN, zavést, případně i prostřednictvím aktu Společenství, sankce proti Charlesi Taylorovi a jeho společníkům, jež byly stanoveny a následně zesíleny několika rezolucemi Rady bezpečnosti na základě kapitoly VII Charty Spojených národů. Body odůvodnění nařízení č. 872/2004 odkazují výslovně na rezoluce 1521 (2003) a 1532 (2004).

- 99 Totéž platí jak pro nařízení č. 1149/2004, přijaté po zápisu žalobce na seznam fyzických osob, skupin či entit, na něž se mají uplatnit dotčené sankce, o němž rozhodl výbor pro sankce dne 14. června 2004 (viz body 34 a 35 výše), tak pro napadené nařízení, přijaté po změně uvedeného seznamu, o níž rozhodl výbor pro sankce dne 2. května 2005 (viz body 37 a 38 výše).
- 100 Krom toho dotčené rezoluce Rady bezpečnosti i napadená nařízení v projednávaném případě stanoví vůči dotčeným osobám opatření spočívající v hospodářských sankcích (zmrazení finančních prostředků a ostatních hospodářských zdrojů), která jsou svou povahou a dosahem v podstatě totožná s opatřeními dotčenými ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky Yusuf, Kadi a Ayadi. Pro všechny tyto sankce, které jsou pravidelně přezkoumávány Radou bezpečnosti nebo příslušným výborem pro sankce (viz zejména jednak body 20, 21, 32, 36 a 39 výše, a jednak rozsudek Yusuf, body 16, 26 a 37), platí obdobné výjimky (viz zejména jednak body 19 a 30 výše, a jednak rozsudek Yusuf, body 36 a 40) i obdobné mechanismy umožňující dotčeným osobám požadovat přezkum jejich případu příslušným výborem pro sankce (viz zejména jednak body 31 až 33 výše, a jednak rozsudek Yusuf, body 309 a 311).
- 101 Za těchto podmínek a v souladu s judikaturou citovanou výše v bodě 66 musejí být argumenty žalobce týkající se tvrzeného porušení jeho základních práv, vlastnického práva a práv obhajoby, zamítnuty ve světle rozsudků Yusuf (body 226 až 283, 285 až 303 a 304 až 331), Kadi (body 176 až 231, 234 až 252 a 253 až 276) a Ayadi (body 115 až 157), v nichž byly v podstatě tytéž argumenty zamítnuty v zásadě z důvodů souvisejících s předností mezinárodního práva vydaného Organizací spojených národů před právem Společenství, s příslušným omezením přezkumu legality, jehož výkon přísluší Soudu, pokud jde o akty Společenství provádějící rozhodnutí Rady bezpečnosti nebo jejího výboru pro sankce, a s neporušením *jus cogens* opatřeními zmrazení finančních prostředků stejného druhu, jako jsou opatření dotčená v projednávaném případě.

102 Z toho plyne, že první a druhá část druhého žalobního důvodu musejí být zamítnuty.

K třetí části

— Argumenty účastníků řízení

103 Třetí částí žalobního důvodu, rozvinutou ve stadiu repliky, se žalobce dovolává porušení zásady teritoriality. V tomto smyslu se dovolává ustálené judikatury, podle níž je výkon pravomoci Společenství vydávat donucovací opatření vůči jednáním majícím svůj původ mimo území Společenství vázán na podmínku, že tato jednání mají účinky na uvedeném území (rozsudky Soudního dvora ze dne 27. září 1988, *Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise*, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 a 125/85 až 129/85, Recueil, s. 5193, a ze dne 24. listopadu 1992, *Poulsen a Diva Navigation, C-286/90*, Recueil, s. I-6019; rozsudek Soudu ze dne 25. března 1999, *Gencor v. Komise, T-102/96*, Recueil, s. II-753).

104 Krom toho mají mít napadená nařízení své účinky v konečném výsledku na území Libérie, a nikoli na území Společenství, jak vyplývá z bodů 3 a 4 odůvodnění nařízení č. 872/2004. Podle žalobce odlišuje tato okolnost uvedené nařízení od nařízení č. 1294/1999 (viz bod 60 výše), jehož účelem bylo „podstatně zvýšit tlak“ na Srbsko, a které tedy mělo „obecný účel bez jakýchkoli územních aspektů“.

105 Komise považuje žalobní důvod žalobce týkající se údajné exteritoriality účinků napadených nařízení za nepřijatelný nový důvod. V každém případě nemají tato nařízení žádný exteritoriální účinek, neboť se vztahují pouze na finanční prostředky a hospodářské zdroje nacházející se na území Společenství.

— Závěry Soudu

106 Aniž by bylo nutné rozhodnout o otázce přípustnosti žalobního důvodu vycházejícího z údajného porušení zásady teritoriality (viz v tomto ohledu bod 88 výše), musí být tento žalobní důvod zamítnut jako neopodstatněný, neboť napadená nařízení se vztahují pouze na finanční prostředky a hospodářské zdroje nacházející se na území Společenství, a nemají tudíž žádný exteritoriální účinek.

107 Okolnost, že jednání, která vedla k přijetí napadených nařízení, mají své účinky pouze mimo území Společenství, je irelevantní, neboť opatření přijatá na základě článků 60 ES a 301 ES směřují právě k tomu, aby Společenství provedlo společné postoje nebo společné akce, jež byly přijaty na základě ustanovení Smlouvy o EU týkajících se SZBP a které předpokládají určitý postup vůči třetím zemím. Je třeba dodat, že podle čl. 11 odst. 1 EU je jedním z cílů SZBP zachovávat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů. Takového cíle by zjevně nebylo možné dosáhnout, kdyby Společenství muselo omezit svou činnost na případy, v nichž situace, která vedla k jeho zásahu, měla účinky na jeho území.

108 Totéž platí pro okolnost, podle níž účelem napadených nařízení je v konečném výsledku, aby vyvolávala své účinky na území Libérie, jelikož články 60 ES a 301 ES

právě oprávnějí Společenství přijímat opatření spočívající v hospodářských sankcích, jež mají mít své účinky v třetích zemích.

- 109 Z výše uvedeného vyplývá, že je namístě zamítnout rovněž třetí část druhého žalobního důvodu, a tudíž i tento žalobní důvod v plném rozsahu.
- 110 Protože žádný z žalobních důvodů, jichž se žalobce na podporu své žaloby dovolával, není opodstatněný, je namístě žalobu zamítnout.

K nákladům řízení

- 111 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobce neměl ve věci úspěch, je namístě mu uložit náhradu nákladů řízení.
- 112 Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Žalobce ponese vedle vlastních nákladů řízení náklady Komise.**
- 3) **Rada a Spojené království Velké Británie a Severního Irska ponесou vlastní náklady řízení.**

Pirrung

Forwood

Papasavvas

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 31. ledna 2007.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

J. Pirrung